

SLOVENEČ

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Rimska konferenca.

Rim, 29. majnika.

Jasno je, da se v Rimu bivaajoči Slovenci in Hrvatje posebno zanimamo za velepomembno posvetovanje naših škofov v Rimu. Da je sveta stolica povabila škofove treh slovanskih metropolij, nam dokazuje, da ima sveti oče resen namen, spraviti v red ona vprašanja, po katerih rešitvi hrepeni zlasti hrvaški narod. Najti je treba le obliko, pod katero se spravi v sklad posebnih cerkvenih privilegij s splošno cerkveno upravo.

O posvetovanji škofov podati podrobno poročilo je nemogoče, ker so posvetovanja tajna, in kar je prišlo v liste, nima niti sence kake verodostojnosti, ampak je izmišljeno od senzacije željnih časnikarskih brigantov ali pa političnih intrigantov. Na od vas stavljen vprašanja glede „Piccolovih“ vesti sem mogel poizvedeti od najverodostojnejše strani sledeče:

Med škofi ni nobenega prepira. Vsak popolnoma svobodno razvija svoje dokaze in želje. V debatah se ne kaže nikaka napetost ali animoznost. Vsak škof ve, da nosi na svoji vesti veliko odgovornost. Vse izjave se strogo protokolirajo, in dokazi in protidokazi za slovansko bogoslužje se v najnatančnejših podrobnostih zabeležujejo. V sled tega nimajo razprave nikakega značaja burnih sej. Sveta stolica bo dobro preudarila vse nasvete in želje posameznih škofov in bo potem izdala sklepne določbe.

Predsedoval je sejam kardinal Vannutelli; z največjo taktnostjo in mirnostjo je vodil zborovanje, kakor tudi med zborovavci ni bilo povoda za prepir, ampak samo za stvarno debato. Najvažnejše točke so se do 28. majnika že obravnavale.

Na svoje posebno vprašanje sem dobil sledeči odgovor:

„Da so škofje popolnoma svobodni v svojih izjavah in jim ni treba imeti nobenih ozirov in da se prepredijo zlorabe raznih časopisov, zato so obravnave strogo tajne. Ako kak list kaj o tem poroča, to si sam izmišlja in kombinira. Zapisniki sej pa bodo spridevali o ljubeznivosti in modrosti sv. Stolice, pa tudi o gorečnosti in apostolski odkritosrčnosti hrvaško-slovenskih škofov.“

Zborovanja in posvetovanja hrvaških in slovenskih škofov o rabi staroslovenskega liturgičnega jezika in njega pravicah v nekaterih hrvaških oziroma slovenskih krajih so bila 29. t. m. v glavnih točkah prav srečno dovršena, sklenjena ter podpisana od vseh zborovateljev. Sv. oče veseli edinstvo in sporazumnost škofov v tako važni reči ter je takoj v ponedeljek, 29. t. m. sprejel v posebni poslovnici avdienci presvetla gospoda škofa dr. Antona Bonaventuro Jegliča in dr. Mahniča, ker se jima je mudilo domov zaradi nujnih diecezanskih opravil.

Ostali gg. škofje bodo še počakali evharističnega kongresa, ki se prične v četrtek na dan Vnebohoda Gospodovega. V torek popoldne se povrneta omenjena prevzvišena gospoda proti domu z velikim upanjem, da prinese rimska zborovanja obilo lepih uspehov katoliški in obenem slovanski stvari.

Sveti oče je pokazal našim škotom res očetovsko dobrohotnost. Od njegove previdnosti in modrosti se je nadejati, da bo rešeno težko vprašanje v korist veri in ljudstvu.

Shod v Mariboru.

(Izvirno poročilo.)

Slovensko politično društvo za mariborski okraj je imelo minole nedeljo v mariborskem „Narodnem domu“ jako zanimiv občni zbor. Udeležba je bila obilna.

Podpredsednik, prečast. gosp. kanonik dr. Mlakar je otvoril shod, pozdravil navzoča dva drž. poslance in udeležence, posebno pa naglašal kot veselo znamenje za mariborske Slovence, da so okoliški kmetje prišli na shod v tako obilnem številu.

Drž. poslanec g. Robič je poročal o delovanju drž. zbora in rekel: Odstop Körberjevega ministrstva je dal Cehom povod, da so opustili obstrukcijo v drž. zboru, vsled česar se je položaj drž. zbora zboljšal. Drž. zbor je odobril vojaško predlogo in odkazal je državni proračun budgetnemu odseku. Da pa proračun še danes ni rešen, kriva so različna kočljiva politična vprašanja, med katerimi je v prvi vrsti vprašanje o slovenski gimnaziji v Celju.

Dne 21. marca 1902 je poslanska zbornica z večino 33 glasov slenila, da slovenska gimnazija ostane v Celju, a kljub temu je vlada 1903 postavila v proračun 10 000 K za slovensko gimnazijo izven Celja. Kakor smo v zadnjem času izvedeli, je dr. pl. Körber prodal o priliki nekega glasovanja slovensko gimnazijo v Celju Nemcem zato, da so glasovali za vlado. To je ostalo v proračunu. Ko je pa vlada izvedela, da hočem jaz staviti nasproten predlog v drž. zboru, je sedaj to postavko opustila. Žalostno je le dejstvo, da so celo nekateri slovenski demoljubi pomogli vladi pri iskanju prostora za slov. gimnazijo izven Celja. V proračunskem odseku zmagamo za slov. gimnazijo le tedaj, ako nam pomagajo Italijani.

Kako skrajno nezdrave so politične razmere med nami Slovenci, se je pokazalo posebno v zadevi o italijanskem vseučilišču v Roveredu. „Slov. Narod“ je ostro napadal poslance „Slovenske zveze“, ker so podali o tej zadevi samo izjavo v drž. zboru. Šlo se je samo za prvo branje. Sploh pa ni navada, da bi se takoj pri prvem branju zahtevala debata, ker se gre pri prvem branju vladnih predlog samo za to, ali se se odda dotični predlog odseku ali ne. Tudi so bile vse velike parlamentarne stranke za to, da se predlog brez debate odda odseku. Dr. Susteršič je temu ostro oporekal, da se brez debate vladna predloga odda odseku. Jaz sem v klubu nasvetoval, da za sedaj podamo samo izjavo. „Slov. Narod“ pa je začel po otročje pisati o tem vprašanju. Jaz sem mnenja, da ima vsak časnik pravico, kritikovati delo poslancev, vendar kritika mora imeti resnično podlago, sicer to stvari več škoduje, nego koristi. Bili smo preje vsi složni v tem vprašanju, a sedaj je začel „Slov. Narod“ tako otročje-neumno pisati o nas, češ, da smo z nemškimi klerikalci zvezani. To trditev moram odločno zavračati, ker nem-

ški konservativci zadnji čas v narodnih zadevah tudi naglašajo nemško stališče. V „Narodu“ smo čitali, da smo dr. Luegerjevi „Stiefelpucarji“. (Klici: Skandal!) Ko sem to čital, sem se čudil, da je kaj takega sploh mogoče pisati o tako važnem vprašanju.

To je že preneumno.

Sedaj pa piše „Slov. Narod“, da imajo klerikalci usodo v rokah in da ti lahko to dosežejo s silo. V budgetnem odseku sta dva Slovenci (dr. Žitnik in Robič), vseh članov pa je 48. (Klici: Ali je „Narod“ znorel. Naj gre v prvi razred se učiti računstva.) Kje moremo torej kaj doseči s silo!

Veliko se govori o rekonstrukciji ministrstva in sicer v tem smislu, da dobe velike stranke drž. zbora svoje zastopnike v ministrstvu. S tem si hoče vlada zagotoviti večino v drž. zboru, katero vedno potrebuje. Toda popolnoma nemško ministrstvo je izključeno, zato si pa Nemci mislijo: Vsako uradniško ministrstvo je nemško, zato je bolje, da ostane uradniško ministrstvo.

Zadnjič pa napada „Slov. Narod“ nas mariborske Slovence, da o priliki volitev nič ne storimo. Jaz pa mislim: Najbolje je, ako sedaj še počakamo, kako se Nemci med seboj bijejo. Mi le čakamo, da Nemci postavijo svojega kandidata. Za nas je stvar sedaj jako ugodna, ker se je pokazala interesantna družba c. kr. uradnikov, ki sta jo vzgojila c. kr. uradnika grof Gleichpach in baron M., za kar jima tudi prav od srca čestitam! (Viharno odobravanje.)

Drž. poslanec, dvorni svetnik g. dr. Ploj je govoril o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. V svojem veleznanimivem govoru je podal krasno zgodovinsko sliko o Ogrih. Takrat, ko so bili Ogri v nevarnosti, takrat so se podvrgli Avstriji; sedaj pa, ko so veliko na boljšem ko Avstrija, pa silijo proč. Bičal je popustljivost avstrijske vlade, ki je Ogrom preje vse dovolila, dokler jim niso zrastle grebeni. Avstrija bi od ločitve ne imela škode, ker bi naši kmetje potem lažje in dražje prodajali svoje pridelke in živino. Slovenski poslanci naj se po njegovem mnenju ne brigajo preveč za to, ker gre se tu v prvi vrsti pomagati Nemcem proti Ogrom. Nemci naj dajo Slovincem, kar jim gre, potem bomo radi šli z njimi. Kar se tiče armadnega jezika, moram samo povedati svoje mnenje. Nemški poveljni jezik naj ostane. Teda odločno moramo zahtevati, da vsak častnik zna jezik večine dotičnega polka. Odločno pa moramo protestirati proti temu, da bi bila, kakor je sedaj, armada ponemčevalna naprava.

Liberalna stranka na Ogrskem je padla in prišla je druga struja, ki zahteva, da bi postali Ogri neodvisni, sami za-se. Mi bomo ostro pazili, kako se bodo stvari na Ogrskem razvile. Zahtevali pa bomo vedno in povsod tudi za Slovence narodno avtonomijo. (Burno odobravanje.)

G. dr. Pipuš pravi, da smo Slovenci že do grla siti opazovanja. Mi želimo, da bi imeli naši poslanci v vseh zadevah jasne direktive. Priporoča, naj bodo sloven. poslanci pripravljeni na premembo razmerja z Ogrsko. Mi Slovenci smo kmečki narod,

zato se je v prvi vrsti ozirati na kmete. In kmetje so za ločitev od Ogrske. — Tudi mnenje posl. Robiča glede tega, da se Slovenci ne brigamo za sestavo novega ministrstva, po mojem mnenju ni pravo. Slovenci moramo zahtevati svojega zastopnika v kronskega svetu in če že ne Slovence, vsaj Jugoslovana.

G. Čagrán iz Studenic pri Mariboru želi, naj se deželni poslanci potegujejo za kmetijsko šolo. Gleda naj se na to, da bodo vsi kmetje združeno organizovani. Zahteva mlekarke šole. Češka agrarna stranka dela na to, da se odpravi zemljiški davek, naši poslanci naj jih podpirajo. Slednjič je grajal nemške uradnike, kateri trdo postopajo s kmeti, posebno slovenskimi.

G. Grandovšek iz Spodnje sv. Kunigunde je govoril navdušen govor o narodni probuji. V delu je naša rešitev. Kazal je na to, da si Nemci ustanavljajo v mariborski okolici vsakojake zadruge in s tem privabijo slov. kmete, ki nimajo zadrug, v svoje mreže, da postanejo narodne izdajice.

G. drž. posl. Robič je odgovarjal g. dr. Pipušu glede bodočega ministrstva ter izrekel svoje mnenje, da Slovincem pri teh nezdravih pol. razmerah ni mogoče misliti na to, da bi Slovenec prišel v ministrstvo.

G. dr. Verstovšek je nato podal kot tajnik pol. društva poročilo o društvenem delovanju, g. dr. Rosina pa poročilo o denarnem stanju.

G. kaplan Vračko iz Jarenine želi, da bi se v vsaki občini imenoval zaupnik političnega društva, ki bi zbiral krog sebe zopet svoje zaupnike. S tem bi se ustvarila velika organizacija, ki bi jako uspešno delovala.

Vršila se je nato volitev odbora. Ker gospod državni poslanec Robič ni hotel več sprejeti predsedstva, je bil izvoljen predsednikom društva kanonik dr. Mlakar, v odbor pa: Robič, Korošec, dr. Pipuš, Thaler, Muršič, dr. Verstovšek, dr. Rosina, Pišek in Lorber.

Pri slučajnostih je gospod Rebec iz Celja govoril o tem, kako si vzgojiti narodni obrtniški naraščaj. Rekel je: Vlada nas premalo podpira. Ko bi vlada dala nekaj tistega denarja, kar ga da po nepotrebem za akademije, za obrtne šole, bi bilo bolj koristno. Govor je bil prav zanimiv.

O istem predmetu sta govorila še gospod dr. Pipuš in g. Novak, in se popolnoma strinjala s predgovornikom.

Gospod Miško Reicher je vprašal, kaj misli odbor ukreniti proti sklepu mariborskega občinskega sklepa radi slovenskih napisov. Znani so mu že slučajji, ko hodijo mestni redarji okrog trgovcev in zahtevajo, da se slovenski napisi odstranijo.

Gospod profesor dr. Verstovšek je odgovoril, da je imel odbor že dve seji o tej zadevi in se je, kar je mogoče bilo, tudi storilo. Predvsem pa moramo počakati, kaj bo Ljubljana odgovorila na ta sklep mariborskih mestnih očetov.

Gospod Bahovec je mnenja, ako se odstranijo slovenski napisi, naj Slovenci podpirajo samo narodne trgovce, katerih že imamo precej v Mariboru.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik kanonik dr. Mlakar zaključil to zanimivo triurno zborovanje.

Rusko-japonska vojska.

Velika pomorska bitka končana.

Žalostna, obupna so poročila iz Vzhodne Azije. Rusi so na morju strahovito poraženi, ako je verjeti japonskemu uradnemu poročilu.

Iz Washingtona poročajo, da se je pričela pomorska bitka pri Čušimi v soboto dopoldne in da je že ta dan bila potopljena ladja tipa „Borodino“ in štiri druge velike ruske ladje ter da so že v soboto Japonci Rusom vzeli dve ladji. V nedeljo je bitka še trajala, zato toliko časa po prvih vesteh ni bilo nobenih uradnih poročil. Ena ruska oklopnica je, kakor poročajo iz Washingtona zadela na mino. Japonci trdijo, da so vse večje njihove ladje nepoškodovane in da niso izgubili niti ene vojne ladje (!) ter da so ujeli nad 2000 ruskih mornarjev.

Včerajšnja naša ugibanja v korist Rusov se žalibog niso potrdila. Roždestvenskij je z najboljšimi ruskimi ladjami prišel v Korejsko cesto. Morda je računal na meglo, da mu ta pomore izmuzniti se skozi, morda je pa računal, da ga glavna japonska bojna moč čaka drugje, ker je bilo res težko računati na to, da se bo upal Roždestvenskij skozi Korejsko cesto in ker je del brodovja baje poslal skozi Tihoo morje z namenom, da bi Japonce premotil.

Tako je menda umevati brzjavko, katero je dobil 29. t. m. „Berliner Tagblatt“ iz Tokia: „Večina baltičkega brodovja plove proti severu skozi Tihoo ocean, rusko prostovoljno brodovje pa plove naravnost skozi Čušima preliv.“ Togo je bil boljše poučen, Roždestvenskij je naletel po izborni japonski ogleduški službi na dobro pripravljene sovražnike. V megli so opravile prvo glavno delo japonske torpedovke. . . . Z ostalimi ruskimi ladjami, ki so večinoma slabe, se nadeja Togo lažjega dela, ker bo svoje brodovje z Rusom ugrabljenimi ladjami pomnožil. Destaviti moramo, da popolnoma še ni gotovo, da bi Roždestvenski bil osebno v Korejski cesti. Mogoče je tudi, da je kak drug ruski admiral poveljeval temu delu.

Kam se je obrnilo sedaj bežeče rusko brodovje? V Vladivostok, kjer so še 3 dobre križarke? Če bi srečno prišlo tja, tedaj je misliti še na uspešen ruski odpor, ker ondi so dokli, delavnice, premog, vse kar Roždestvenskega brodovje sedaj tako neobhodno potrebuje. A kam naj pelje Roždestvenskij svoje ladje, če so mu Japonci zaprli pot v Vladivostok?

Nazaj ne more — to mu je preprečil Kamimura, a če tudi beži Roždestvenski sedaj še neovirano proti Vladivostoku ali severu, Togo mu sledi s svojimi hitrejšimi ladjami. Roždestvenski skoro gotovo brez dokov še ni mogel očistiti svojih ladij od morskih rastlin in popraviti strojev, Togovo brodovje pa je izborno pripravljeno ter ima okoli 100 torpedovk.

Nekateri listi sodijo: Za Toga je bilo najbolj pametno, ostati v Korejski cesti ter pričakovati prihoda sovražnikov v zaprtem japonskem morju ter spuščati nanj torpede, kakor hitro dobi poročilo o njegovem pribodu. Ta način strategije popolnoma izključuje beg Roždestvenskega v nevtralne luke. Ko so se enkrat posrečili torpedni napadi brez posebnih izgub velikih ladij Tegovih, potem so poškodovani Rusi gotovo plen hitrejših japonskih križark in po drugem torpednem napadu Togove bojne ladje lahko obračunajo z ostankom sovražne eskadre. Ako pa tudi rusko brodovje doseže Vladivostok, ga ondi zadene vsled pomankanja premoga ista usoda ko portartursko. Japoncem je treba loviti le premogovne ladje, namenjene v Vladivostok.

To so žalostna poročila! Ali so Japonci imeli res samo toliko ladij, kakor so oficijelno naznanili moč svojega brodovja? Edino upanje je sedaj, da ne bo vse tako hudo, kakor nam slikajo včeraj zvečer in danes dopoldne došla poročila i da so pač tudi Rusi Japoncem zadali kaj izgub. Nekaj pa lahko z gotovostjo trdimo: Vzrok ruskega poraza je ona ruska napaka, ki se je pokazala pri vseh večjih operacijah v tej vojski: o sovražnikovem stališču Rusi niso bili informirani.

Podrobna poročila.

Tokio, 29. maja. Tu so mnenja, da je del baltičkega brodovja imel nalog, na vsak način priti v Vladivostok Togo pa je imel nalog glavne ruske vojne ladje storiti za boj nesposobne.

Peterburg, 29. maja. Peterburški brzjavni urad poroča iz Šangaja danes: Od vseh strani prihajajo sem brzjavke s poročilom o pomorski bitki med Čušimi in japonsko obalo. Posameznosti ni; vendar so brzjavke iz Čifu za Ruse ugodne. Neka tukajšnja angleška tvrdka je dobila iz Tokia brzjavko o japonski zmagi. Mesto je skrajno razburjeno. Vse vojne ladje v luki so pripravljene za boj. Brzjav v Vuzun je iz neznanih vzrokov pretrgan.

London, 29. maja. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia včeraj: Danes jutraj je bilo blizu Ušikave (Jesso) videti tri

ruske torpedovke. Včeraj je bila na morju deloma megla, toda ko se je dvignila, je solnce krasno sijalo, bil je močan veter in nemirno morje. Ruske ladje so bile opažene prvič ob 6. uri jutraj, ko so se bližale otoku Čušimi. Sodi se, da je rusko brodovje obstajalo iz 6 bojnih ladij prve vrste. Ruske ladje so bile še v megli, ko se je megla dvignila so se umaknile. Po sem došli poročilih je bilo blizu več kot 21 ladij.

Tokio, 29. maja. Predvčerajšnjim je bila v Čušimski cesti gosta megla. Brodovje Roždestvenskega je plulo v dveh kolonah: na desni bojne ladje, na levi pa križarke in torpedovke. Popoldne se je zasnilo in japonsko brodovje je odkrilo sovražnika.

Tokio, 29. maja. Japonsko brodovje je imelo že v soboto jutraj srdit boj z rusko eskadro. Glavna bitka pa se je vršila šele popoldan med 2 in 3 ure. Ob tej uri sta brodovji zadeli drugo na drugo. Neprenehoma je bilo okrog Čušime slišati gromenje topov. Proti jutru je prišel do Vuzuna drugi del Togovega brodovja in je tudi napadel rusko brodovje. Boj je divjal na celi črti z veliko silo.

Tokio, 29. maja. Zmaga Japoncev je popolna. Rusi so bili poginani v beg in od Japoncev zasledovani. O 10. do 4. je bilo pri Šangaju slišati silno streljanje; sodi se, da se ondi vrše še resni boji.

London, 29. maja. Iz Tokia poročajo: Večji del baltičkega brodovja je bil razpršen in je zbežal proti vzhodu v Tihoo ocean. Japonci zasledujejo sovražnika.

Poročilo o ruskih izgubah. — Baltičko brodovje uničeno?

Tokio, 29. maja, popoldne. (Reuterjevo poročilo.) V pomorski bitki v Korejski cesti so Japonci potopili Rusom: Bojni ladji prvega razreda „Borodino“ (17 vozlov, 13516 ton, štiri 30-5 cm., dvanajst 15 cm., dvajset 7-5 cm. ter še 28 manjših topov, v morje spuščena leta 1901), in „Imperator Aleksander III.“ (17 vozlov, 13516 ton, topovi kakor na „Borodinu“, v morje spuščena leta 1901.), oklopne križarke „Admiral Nahimov“ (16 vozlov, 8524 ton, topovi; osem 20 cm., deset 15 cm. in 27 manjših, v morje spuščena leta 1885), „Dimitrij Donskoj“ (17 vozlov, 6200 ton, topovi: šest 15 cm., štiri 12 cm. in 41 manjših, v morje spuščena leta 1883), križarko II. razreda „Vladimir Monomah“ (17 vozlov, 5593 ton, pet 15 cm., šest 12 cm. in 29 manjših topov, zgrajena leta 1882), obrežno oklopnico „Admiral Ušakov“ (16 vozlov, 4126 ton, zgrajena leta 1893). Imel je štiri 25 cm., 4 12 cm. topove ter do 30 manjših. Zavarovane križarke „Svjatana“ (križarka I. razreda, 20 vozlov, 3727 ton, šest 15 cm., štiri 7-5 cm. in 14 manjših topov, zgrajena leta 1898) in „Zemčug“ (križarka II. razreda, 23 vozlov, 3160 ton, osem 12 cm. in 12 manjših topov, zgrajena leta 1903.), transportna parnika „Kamčatka“ in „Irtušin“. — Ugrabili pa so Japonci Rusom: Bojni ladji prve vrste oklopnici „Orel“ (17 vozlov, 13516 ton, štiri 30-5 cm., dvanajst 15 cm., dvajset 7-5 cm. ter še 28 manjših topov, v morje spuščena leta 1902) in „Nikolaj I.“ (15 vozlov, 9672 ton, dva 30-5 cm., štiri 23 cm., osem 15 cm. in 32 manjših topov, zgrajena leta 1889), obrežni oklopnici „Admiral Senjavin“ (16 vozlov, 4960 ton, zgrajena leta 1894.) in „Admiral Apraksin“ (15 vozlov, 4162 ton, zgrajena leta 1895). Japonci so torej Rusom potopili deset ladij, štiri ladje pa vzeli. S temi štirimi ladjami se pomnoži in ojači japonsko brodovje Japonci o svojih izgubah in poškodbah molče.

Tokio, 29. maja. Uradno se poroča: Admiral Togo poroča vladi, da so skupne izgube ruskega brodovja v soboto sledeče: dve veliki bojni ladji, ena obrežna oklopnica, pet križark, dve ladji prostovoljnega brodovja in trije rušilci torpedovk so potopljeni; dve bojni ladji, dve obrežni oklopnici, ena ladja prostovoljnega brodovja in en rušilec torpedovk so vjeti. Vjetnikov je več ko 2000. Togo pripominja, da je japonsko brodovje bistveno nepoškodovano (!).

Če je to poročilo resnično, so torej Japonci Rusom potopili trinajst ladij, šest pa vzeli, torej izguba devetnajst ladij.

Baltičko vojno brodovje je po združitvi Nebogatova z Roždestvenskim štelu okoli 40 vojnih ladij, med temi osem bojnih ladij oklopnih, tri obrežne oklopnice, šest križark prvega razreda, štiri križarke drugega razreda, sedem pomožnih križark, štiri ladje črnomoškega prostovoljnega brodovja in osem rušilcev torpedovk. Med izgubljenimi ladjami so najlepše in največje ruske ladje.

Včeraj zvečer smo dobili poročilo, da je v boju padlo osem ruskih

poveljnikov. Dobili smo tudi poročilo, da so Japonci admiralitetno ladjo Roždestvenskega, „Knez Suvarov“, razstrelili v zraku in da je mrtev Roždestvenski in moštvo te ladje, a to poročilo se pač ne bo potrdilo.

Kogar zanima natančni pregled ruskega in japonskega brodovja, naj vzame v roke „Slovenčev“ velikonočno številko. V tej številki smo priobčili natančni pregled obeh brodovij.

Nebogatov ujet?

Tokio, 29. maja. Admiral Nebogatov in 3000 ruskih mornarjev se nahaja v japonskem ujetništvu. Admiral Roždestvenski je baje ušel. Japonci Ruse še zasledujejo.

Bitka se še vrši.

London, 29. maja. Iz Cintava poročajo: V Korejski cesti pri otoku Okošima se boj še vrši. — Gre se pa tu le za boj z onimi ruskimi ladjami, ki so bolj počasne.

Borza in japonska zmaga.

London, 29. maja. Na borzi so vsled japonske zmage papirji silno poskočili. Sodi se, da sedaj sklep miru ni daleč.

Vtis v Peterburgu.

Peterburg, 29. maja. Ko je včeraj došlo poročilo o začetku bitke, se je polastilo prebivalstva velikansko razburjenje. Pred mornariškim ministrstvom se je zbrala velika množica, ki je nestrno pričakovala novic z bojišča. — Nižji sloji niti verovatno niso hoteli vestem o ruskem porazu; velikega dela prebivalstva pa se je polastilo veselje. Na Nevskem prospektu je en ruski mornar zaklical Japoncem: Živijo! Navzoči so pritrjevali. Vojaška patrolja je prihitela ter prijela več oseb. Bati se je, da revolucija na Ruskem izbruhne z novo močjo.

Japonci dohiteli bežeče Ruse?

Pariz, 29. maja. Poročila iz Tiencina pravijo, da so bile japonske izgube v Korejski cesti znatne, vendar je vlada mnenja, da je cilj japonskega brodovja Rusom zapreti pot proti severu dosežen in da je Rusom nemogoče priti v Vladivostok.

London, 29. maja. Po sem došli poročilih iz Tokia, je admiral Togo prehitel proti Šangaju bežeče ruske ladje ter jih uničil v kljub obupnemu odporu. Admiralska ladja Roždestvenskega je bila že na pol razdejana. Da je niso vjeli Japonci, so preprečili le s tem, da so jo Rusi razstrelili. (?) Ušla je le ena bojna ladja in tri križarke. (?) (O tem, kje je sedaj Roždestvenski, do opoldne ni bilo zanesljivega poročila.)

London, 29. maja. Po brzjavkah iz Tokia, Čifu in Šangaja, so Japonci nepotopljene ruske ladje razpršili ter hite za sledovaje jih proti Vladivostoku.

Japonske izgube.

London, 29. maja. Dela Togovega poročila, ki govori o tem, da Japonci sploh niso imeli izgub, ni vzeti dobesedno. Ugledne londonske trgevske tvrdke se dobile iz Tokia brzjavke, da so Rusi potopili ali jako poškodovali tri japonske križarke in najmanj dvanajst japonskih torpednih loncev.

K poročilom o japonskih izgubah moramo pripomniti, da je vsekakor sumljivo dolgotrajno japonsko uradno molčanje. Pa ne, da bi Rusi izgubili svojega brodovja Japoncem dobro poplačali in deloma zadnali „uspeh“. — Danes je prišla iz Peterburga brzjavka ruskega brzjavnega urada, ki pa še nima uradnega potrdila in ki se glasi:

Peterburg, 30. maja. Peterburška brzjavna agentura poroča iz Šangaja: Dne 29. t. m. zvečer je sem došlo poročilo, da je bilo v pomorski bitki potopljenih sedem japonskih ladij in štiri ruske ladje.

Ako bi bilo to poročilo resnično, tedaj ne bi mogli govoriti o ruskem, ampak o japonskem porazu. Vsak čas se mora ta vest pojasniti.

Senzacijonelna poročila o Roždestvenskem.

Dopisnik nekega veleuglednega lista poroča iz Peterburga: V Peterburgu nočejo potihniti vesti o smrti Roždestvenskega. Ako je Roždestvenski res mrtev se je rusko brodovje borilo v Korejski cesti brez pravega vrhovnega poveljnika ali pa pod poveljstvom Nebogatovim. Zelo sumljivo je to, da ruska brzjavna agentura, ki drugače kaj rada dementira, o tem molči in samo pravi, da ji „o smrti Roždestvenskega ni ničesar znano“. Resni krogi govore o tem, da so uporni vojaki ubili Roždestvenskega, drugi pripisujejo smrt raznim boleznim. Nad vse nepričakovano je došlo imenovanje Birileva. Da je Roždestvenski bolan, je gotovo. Vsekakor meče ta negotovost o njegovi usodi, to vznemirjenje in ta molk jako čudno luč na dolgo vrsto presenečenj, ki označujejo rusko-japonsko vojsko.

Podadmiral Biriljev.

Novi glavni poveljnik vsega ruskega brodovja podadmiral Biriljev ima dostojanstvo poveljnika posebne armade. Odkar je Skrydlov peklican v admiralški svet je bilo to mesto pet mesecev izpraznjeno. Vrhovni poveljnik je potreben, da vodi vse dele brodovij, ki so čisto jako oddaljeni med seboj na morju. Roždestvenski pojde vedno z brodovjem na morje, a Biriljev vodi operacije iz Vladivostoka, kajti poleg vojnega brodovja je še mnoge drugih ladij zlasti za obrambo obrežja, ki morajo imeti svojega poveljnika, kar je nemogoče, če je Roždestvenski na odprtem morju.

Doslej je bil kontreadmiral Jesen podrejen poveljniku vladivostoške trdnjave, a ko pride večja morska sila tje, bo imela samostojnega poveljnika. V Port Arturu je imelo najzlastnejše posledice, da ni bilo urejene razmere med poveljnikoma trdnjave in brodovja; zato nista delala nikoli skupno. Če bo pa Vladivostok oblegan, prevzame Biriljev glavno poveljstvo nad vsem. Če pade Roždestvenski v boju, ga Biriljev takoj nadomesti z drugim.

Biriljev je bil od l. 1897. načelnik topniškega oddelka in potem je poveljeval sredozemskemu brodovju. On je zastaralo topništvo na ruskih ladjah reorganiziral in obrnil pozornost na kapitana Roždestvenskega, ki je služil pod njim. Zdaj bo pod njegovim vrhovnim poveljstvom: Brodovje Roždestvenskega in Jesena, trdnjavi Vladivostok in Nikolajevsk, ladje, ki branijo ustje Amurja, vsa obrambna sredstva Sahalina in ruskega azijskega obrežja od Koreje dalje.

Korejska cesta in njen pomen.

Korejska cesta je široka 100 kilometrov. V njej leži mnogo otokov, razdeljena pa je po velikem čušimskem otoku v dve postranski panegi, v Broughtonsko in Krusensternovo cesto. Otok Čušima obvlada celo Korejsko cesto, ker so ga Japonci izvrstno utrdili. Utrdbe so tudi na vseh nebrojnih otokih in otočjih, ki so po tej cesti razstroženi. Togo se je nastavljal vzhodni obali korejski in se je usidral v masampski luki, oddaljeni od Čušime 40 milj. Togo je imel vedno krajšo pot, kot Rusi, če jim je hotel zapreti pot; po katerikoli poti se jo udarili Rusi, ali vzhodno od Formoze, ali ob jugovzhodni obali Japonske proti Cungari cesti ali pa naravnost skozi Korejsko, vedno je Togo imel pri Masampu to ugodno stališče, da je lahko odtod operiral na vse strani in bil prej na vseh važnih točkah, kot Rusi. Ta ugodnost dobre operacijske podlage je tudi mnogo, ako ne največ pripomogla do zmage. Kar je za Angleže kanal La Manche, to je za Japonce Korejska cesta, za katero so se vršili že hudi boji. Posebno tri države, Rusija, Kitajska in Koreja, so jo hoteli iztrgati Japoncem. Ko je bila Koreja še močna država, je velikokrat vzela Japoncem to cesto, a ti so jo zopet priberili. Toda že v 6. stoletju je slednjič ta cesta ostala v japonskih rokah. Toda tudi druge države so se živo zanimale za to cesto. Tako je leta 1872. ameriški admiral Perry dospel v zaliv Jedo. Na japonskem so bili vsled tega silno razburjeni in so začeli pogajanja z raznimi vlastmi, a pri tem silno pozornost posvečevali Korejski cesti. Leta 1894. se je Japonska zopet borila za Korejsko cesto. Ko bi bili tu Japonci premagani, bi bila njihova armada, ki se je že izkrcala na Kitajskem, izgubljena. V morskii bitki pa je njihovo brodovje porazilo Kitajsko in s tem rešilo armado. Podobno je bilo tudi v začetku sedanje rusko-japonske vojske. Rusi so nameravali, ako vojska vzbuhne, pripluti z vladivostoškimi in portarturskimi brodovjem v Korejsko cesto in ondi napasti Japonce. Japonci so o tem najbrže izvedeli ter prehiteli Ruse s svojim zavratnim napadom na portartursko brodovje. S tem je bila zopet Korejska cesta rešena zanje. Tudi sedaj je bila naloga ruskega brodovja, poplastiti se Korejske ceste, da se preprečijo prevozi za mandžursko armado. To pa se je žalibog ponesrečilo po tej nesrečni bitki. In Japonci so zopet neomejeni gospodarji Korejske ceste.

Četrto rusko brodovje ne pojde na bojišče?

Frankfurt, 29. maja. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Peterburga: En mornariški častnik, ki je pred kratkim dobil povelje, naj bo pripravljen, da odplove s 4. brodovjem v vzhodno Azijo, poroča, da so mu v mornariškem ministrstvu rekli, da četrto brodovje za sedaj sploh ne bo odplovalo. Vzrok je odkritje velikih poneserjenj. Govori se o 28 milijonih.

Bojna vrednost japonskega brodovja.

Nasproti ruskemu brodovju je imel Togo le štiri bojne ladje, ki so se lahko merile z ruskimi; dve bojni ladji „Tšingen“ in „Fuso“ je moral pustiti doma, da niso ovirale drugih hitrih ladij. Štiri bojne ladje „Mikasa“, „Asaki“, „Fuji“ in „Sikisima“ so sicer večje kot ruske ladje razreda „Borodino“,

pa imajo približno enako topništvo, moštvo in oklep. V tem je bila bojna vrednost obeh brodov enaka. Premoči Togova pa so bile njegove oklopne križarke. Te so: „Ivate“, „Tokiva“, „Idzumo“, „Azama“, „Nishin“, „Kasuga“, „Jakumo“ in „Azuma“. Teh osem križark moremo smatrati za bojne ladje 2. razreda, kajti imajo 4 topove 20 cent., 14 topov 15 cent., 12 topov 76 cent., 2 topova 47 cent. Te križarke imajo veliko hitrost 20 do 22 vozlov, 10.000 morskih milj parne poti, po 500 mož posadke in moderni oklep 178 milimetrov. Petem pride v poštev 14 križark drugega in tretjega razreda, 17—23 vozlov hitrosti, 2800—5416 ton, ki imajo večjo bojno vrednost kot zastareli ruski tipi, katerim je poveljeval Nebogatov. Razmerje med obema brodovjema je pri tem razredu križark kaj težko določiti, ker se nič natančnega ne vé o topništvu na japonskih križarkah drugega in tretjega razreda. Daleč pa prekaša japonsko brodovje rusko z ozirom na terpedovke in terpedne rušilce. Togo ima 60 torpedovk in 19 rušilcev; med torpedovkami je 18 velikih prvega razreda. Tej japonski moči osmih križark ve-like bojne vrednosti je Roždestvenski postavil nasproti tri križarke prvega razreda „Oleg“, „Aurora“, „Svetljana“ (18—23 vozlov hitrosti, 3727—6675 ton, 15 cent. topovi), ki so manjše kot japonske, pa imajo isto hitrost in približno isto topništvo; potem je imel Roždestvenski še oklopne križarke: „Admiral Nahimov“ in „Dimitri Donskoj“, ki so zelo zastarele in počasne ter pomožne križarke: „Izumrud“, „Zemčug“ in „Almas“. Te imajo okoli 3000 ton ob-sežnosti, jako veliko hitrost (23—24 vozlov), pa lahke topništvo (12—76 cm). Bojni ladji II. razreda „Sissoj Veliki“ in „Na-varin“ imata zaradi izredno majhne hitrosti (15 vozlov) malo bojne vrednosti, dasi sta oboroženi s 30 cm topovi; izvrstno topništvo zavira stara konstrukcija ladji (zgrajene 1894 in 1891). Roždestvenski je potem imel še na razgolago 8 (ali 12) rušilcev torpedov. Ker je Roždestvenski imel štiri bojne ladje velike bojne vrednosti, ki je mor-da celo prekašala japonsko, so odločile na japonski strani poleg bojnih ladij zmago križarke I. razreda in najbrž tudi torpedna flotila, dočim so križarke II. razreda zlahka obvladale zastarele ruske tipe. Ruske ladje tipa „Borodino“ („Orel“, „Knez Suvarov“, „Borodino“, „Aleksander III.“) so bile zgrajene na Francoskem po tipu „Cezarevič“; oklep so izvršile trdke Krupp, Carnegie in Obuhov. Te ladje so imele še pod vodo 38 milimeterski oklep, ki je segal 1.5 m pod vodo. Bile so v defenzivnem in ofenzivnem oziru jako močne in so se mogle z lahka kretati.

Državni zbor

se skliče zopet po najnovejših poročilih 14. junija in bo zboroval do začetkom meseca julija.

Ogrski državni zbor.

V včerajšnji seji ogrskega državnega zbora so razpravljali o Košutovem predlogu, naj se sestavi samostojni ogrski carinski tarif. Košut je naglašal v svojem govoru, da neodvisna stranka ni nikdar mislila na carinsko vojsko z Avstrijo, ko je zahtevala samostojni carinski tarif za Ogrsko. Stalno razmerje med Avstrijo in Ogrsko je mogoče stvoriti le, če se ustanovi samostojni carinski ozemlji, v katerem bi Ogrska štela svoje poljedelstvo ravno tako, kakor Avstrija svojo industrijo. Na tak način bi se tudi zmanjšalo sovraštvo med obema držav-nima polovicama. Agrarec grof Karolyi govori v Košutovem smislu, a se boji da bo izdelan ogrski avtonomni carinski tarif prepozno. Govornik zahteva, naj se zopet ustanovi med Ogrsko in Avstrijo črta za užitniškem davku podvržene predmete. — Trgovinski minister Hieronymi na-glašala, da bi imeli ogrski poljedelci večje škodo, če se ustanovi samostojno ogrsko carinsko ozemlje, kakor če se jim odpuste vsi davki, ker Ogrska ne bo dobila nado-mestila za avstrijski trg.

Kriza na Ogrskem.

Iz Budimpešte poročajo, da je pričakovati ločenja strank, ko bo imenovano uradniško ministrstvo. Razpustiti namera-vajo zbornico, da rešijo liberalno stranko in ustanove novo večino. Disidenti in Banffy-jevci se bodo pridružili liberalcem. Poročajo, da se je premislil vladar in opustil svoj načrt naj Fejervary sestavi novo mi-nistrstvo. Trdijo, da sestavi novo vlado neki državnik, ki ga je priporočil Tisza vladarju pred 14 dnevi. Predsednik ogrskega državnega zbora Justh je izjavil, da pri-pravlja Fejervary pot za sestavo nove vlade ne sebi, marveč neki drugi osebi. Na vsak način pride do boja med samodržstvom in ustavno mislijo, v katerem bo zmagala slednja.

Nemiri na Ruskem.

V mitavskem okrožju so vprizorili kmetje velike nemire. Prisilili so celo duhovnike, da so se udeležili izgrediv, pri katerih so nosili na čelu rdeče zastave.

V Kovnem so vzburnili delavski mi-niri v tovarnah

Garibaldi prijatelj Avstrije?

Celo leto se je pripravljala Garibaldi, da esvoji za Italijo še „nerešene“ dežele Južno Tirolsko, Primorsko in Dalmacijo. Delal je načrte, kako napasti Avstrijo. A zadnji čas je izpremenil svoje načrte. Njemu časnikarju je rekel, da se iredenta ne sme več boriti proti Avstriji, pač pa je naj-večji sovražnik Italije Nemčija in njena ekspanzivna politika. Že zdavnaj bi se bile izpolnile vse želje avstrijskih Italijanov, ako bi ne bilo Berolina. Italija mora ostati v prijateljstvu z Avstrijo, ker je obema dr-žavam sovražna Nemčija.

Novo srbsko ministrstvo.

Srbski kralj je odobril sledeče mi-nistrstvo: Ljuba Stojanović, predsed-stvo in notranje stvari; Jovan Cuje-vić, zunanje stvari in bogoslužje; Ni-kola Nikolić, pravosodje; Ivan Pa-vicević, poljedelstvo; dr. Milan Mar-ković, finance; Vlada Todorović, stavbe; polkovnik Mihael Zivković, vojno.

Švedsko-norveški spor.

V seji državnega sveta je naznanil kralj Oskar, da ne podpiše zakona, po katerem naj bi se ustanovili samostojni norveški konzulati. Vlada je nato vložila prošnjo za odstop, a je kralj ni hotel sprejeti.

Silvela — umrl.

Včeraj zvečer je umrl bivši španski min. predsednik Silvela. Rajni španski državnik Silvela je bil rojen 15. dec. 1843 v Madridu, kjer je študiral pravosodje in se posvetil časnikarstvu. V špansko zbornico je bil izvoljen l. 1869, kjer je vodil konservativce. Za ministra notranjih stvari je bil imenovan l. 1879. Ko je postal l. 1881. min. pred-sednik liberalcev Sagasta, je vodil boj proti liberalcem in jih je porazil. Silvela se je l. 1892. ločil od konservativne stranke, ki jo je vodil Canova, in je stopil na čelo novih konservativcev. Po nesrečni vojski z Združenimi ameriškimi državami je postal ministerski predsednik, a je moral leta 1904. odstopiti. Silvela je spadal med najboljše govornike španske zbornice.

Angleška.

London, 23. maja. Katoličani se tudi tukaj organizirajo. Predvsem se gre za to, da se irski katoličani zedinijo na pod-lagi zmernega in modrega političkega pro-grama, da bodo imeli nad angleškimi libe-ralci in konservativci več vpliva, kot so ga imeli doslej. Za osnivanje take stranke naj-bolj deluje nek nemški duhovnik, ki je bil za časa kulturnega boja dalj časa na Angleš-kem: v „The Catholic Times“ je začrtal program nove stranke, ki naj bo v prvi vrsti politična, ne pa konfesionalna.

Dnevne novice.

Mučen prizor. „Slov. Narod“ je pisal pred dnevi: „Mučen prizor se je nudi minoli teden mnogobrojnemu občinstvu na južnem kolodvoru. Proti Sv. Krištofu so namreč stopali štirje moški z neobtesano krsto na ramah. Na krsti ni bilo nikakega križa in tudi nobenega duhovnika ni bilo poleg. Je bil pač v krsti berač, ki ni imel toliko, da bi se plačala duhovniku njegova „trudopolna“ pot k Sv. Krištofu. Za denar se dobi pri naši duhovščini vse, tudi zveli-čanje, brez denarja pa — nič!“ O tem smo dobili sledeče pojasnilo: Res je, da so nesli štirje moške krsto, na kateri ni bilo niti znaka kakega križa. „Narod“ pa ni pove-dal, da take krste daje mestni magistrat v mestnih ubožnicah umrlim ubožcem. Tudi niso nesli do-tičnega ubožca imenom Jeschenagg Rajko, k pogrebu, ampak v mrtvašnico, od-koder se je drugi dan vršil pogreb. O tem bi se bil „Narodov“ dopisnik lahko pre-pričal, ako bi bil prišel k pogrebu. Sploh naj pa dopisnik vpraša na magistratu, ko-liko da plača duhovnikom za spremstvo pri pogrebi, ki so na magistratne stroške. Zgoraj omenjena notica je zopet nov do-nesek k „Narodovi“ — „verodostojnosti“.

Tržaške bombe pred du-najskimi porotniki. Včeraj so za-ključili dokazovanje. Porotnik Güzshammer je zopet dobil grozilo pismo. Subanova sestra Olga Trimbuš je izjavila, da se od-pove pričevanju. Sodišče je stavilo porot-nikom za vse štiri obtožence vprašanje o sokrivdi veleizdaje o motenju javnega miru, za Salateia in Cozzija, če sta se ude-

ležila tajnih zvez, za vse, če so prestopili določila zakona o razstrelivnih snoveh, za Subana, če se kesa svojega dejanja, za Su-bana in Depaula tudi vprašanje, če sta kriva motenja javnega miru in razžaljenja veličan-stva, ker sta razširjala prepovedane tisko-vine in končno, če sta Suban in Depauli kriva prestopka po § 305 kaz. zak., ker sta razobesila italijansko trobojnico. Nato so govorili državni pravdnik in zagovor-nika. Razsodba se proglasi danes.

Razveljavljen sklep du-najskega obč. sveta. Nižjeavstrijsko namestništvo je razveljavilo sklep du-najskega občinskega sveta, ki je prepove-dal klanje v dunajskih klavnicah na judov-ski način.

V Pulj je prišlo 5 štabnih čast-nikov in 26 stotnikov iz štabnega kurza, da si ogledajo puljske utrdbe.

Poneverjenje denarnih pisem na progi Dunaj-Trst. Celjsko okrožno sodišče pozivlja stranke, ki so trpele škodo vsled kraje ameriških pisem, naj naznaniyo svoje zahteve za odškodnino pri navedenem sodišču.

Brzovlak Dunaj-Pontabelj se boče s 1. junijem ustavljal ob pol 3. uri pop. tudi na postaji Soteska (Einöd.)

G. Dr. Iust Pertot je v so-boto z odličnim uspehom dovršil v Gradcu fizikatni izpit

Trgovski muzej nameravajo ustanoviti v Trstu.

Muzej dobi postojnska jama.

Potres. Iz Leskovca pri Krškem se nam poroča: Danes. 29. maja, ob 12. uri 17 minut opoldne smo čutili močan potresni sunek, ki je trajal tri sekunde. Zaropotala so okna in vrata. Smer je bila od severa proti jugu.

Zima v maju. Iz Gradca jav-ljajo, da so se v minolih mrzlih dneh zbi-rale lastovke ter odletele proti jugu, kakor v jeseni

Ponesrečeni kolesar. Kro-jaški pomočnik J. Kren iz Št. Ruperta pri Celovcu je tako nesrečno padel s kolesa, da so ga smrtnonevarno ranjenega pripeljali v bolnico.

Nesreča na Glincah. Gdč. Roza pl. Schrey, umrlega sodnijskega svet-nika hči, peljala se je včeraj proti večeru iz Ljubljane skozi mestni log proti Viču. Pred Lavričem na Viču, kjer se pride na glavno cesto, se ji je splašil konj. Skočila je z voza in padla s sencem na cestni ka-men. Umrila je takoj. Njeno truplo so pre-peljali v Ljubljano

Napad pri Kranju. Z rešilnim vozom so prepeljali v deželno bolnišnico brivskega pomočnika Stefana Pav-ličeka, katerega so pri Kranju napadli trije nepoznani fantje in mu hoteli vzeti de-nar. Ker se je Pavliček branil, so ga osu-vali z nožem po hrbtu, rokah in nogah. Pavliček je nevarno ranjen.

Hrvaške novice. Glasilo vladnih hrvaških mažaronov „Dnevni list“ prične izhajati dne 2. junija. List bo urejeval Jos. Vitanović. — **Potres** so čutili v ponedeljek v Zagrebu. — **Upokojen** je višji župan zagrebskega komi-tata Budisavljević. — **Hrvaško sla-vonska banka** je imela leta 1904 598.388 86 kron čistega dobička. — **Živa** je zgorela v vasi Bilišani božjastna vdova M. Mišković, ki je padla v ogenj

Zahvala. Podpisani gospodarski odsek v Goričivasi pri Ribnici se v imenu vaščanov zahvaljuje požarni brambi v Rib-nici, katera je dne 26 t. mes. naglo in ne-umorno gasila gorečo tovarno g. Turnherja in tako zabranila, da se ni ogenj razširil na druga poslopja. Ravno tako se zahvaljuje požarni brambi dolenjevaški. Fr. Ilc, Fr. Lovšin, I. Mate.

Ljubljanske novice.

Ij Otrpnjenje tilnika v Ljub-ljani? Danes dopoldne je umrl v deželni bolnici železniški uslužbenec Franc Zabnikar. Cuje se, da so nekateri zdravniki mnenja, da je umrl na novi bolezn: otrpnjenje tilnika.

Ij Izpremembe v častniškem zboru deželne brambe. Cesar je imenoval za majorja stotnika I. razreda g. Silvestra Lukanevica, za nadpo-ročnika poročnika Viktorja Hanuša in Jaroslava Powroznicega pri 27. polku v Ljubljani.

Ij Smrtna kosa. Umrila je šivilja Leopoldina Petrovič, stara 42 let, Ivana Juvančič, stara 75 let. — V deželni bolnišnici: Marija Vod-njal, posestnikova žena, 37 let.

Ij V prid Prešernovemu spo-meniku vršila se bo meseca julija t. l. v „Zvezdi“ velika ljudska veselica.

Ij Zgradba II. drž. gimnazije. Kopanje temelja se prične, kakor čujemo, to poletje. Vse pa kaže, da se za to zgradbo niti kranjski niti dunajski vladi odveč ne mudi. Seveda, lov na divje peteline, zajce in klerikalce je zabavnejši, nego skrb za šolske razmere.

Ij V avdijenci je cesar sprejel vče-raj trgovca gospoda J. Röggerja star. iz Ljubljane.

Ij Potresno tresenje je zabele-žila včeraj ob 12. uri 15 sek. tukaj. opazo-valnica potres. Središče tresenja je bilo od-daljeno 120 km.

Ij Zgubila se je možka vizit fotogra-fija na petu od Fužin do Františkanskega mostu. Pošten najditelj se prosi, naj jo proti primerni nagradi odda v uredništvu „Slo-venca“.

Ij Zaradi nevarnega pretenja je bil aretovan bivši prevozniki blapec Franc Vernik. Zagrozil je F. R., da ga boče ustrelil.

Ij Tatvina. Perici Ceciliji Habič je ukradel neki tat iz veže na Kongresnem trgu št. 4 tri zavitke umazanega perila.

Ij Kaznjenec ušel. Danes zjutraj je ušel kaznjenec Viljem Reiner. Snažil je hodnike in vrata. Tekel je po Dunajski ce-siti proti mitnici. Pazniki so ga zasledovali. Na mitnici ga je vjel mitniški paznik Ivan Kirer in ga izročil paznikom, kateri so ga odvedli nazaj v zapor.

Ij Ljubljanske društ. godba priredi jutri zvečer vrtni koncert v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Ij Na Rakovniku zaključijo jutri mesec majnik z akademijo v čast Mariji Po-močni ob pol 8. uri zvečer. Dne 1. junija, na Vnebohod je ob 5. uri popoldne govor in sprevod s kipom Marije Pomočnice. K slavnosti se tem potom vabijo vsi prijatelji, dobrotniki in sodrujci zavoda.

Ij Umrla je usmiljenka Nežika Čep stara 51 let. Vzrok smrti: jetika.

Ij Izgubila je vdova g. Františka Lebnova 6 kron vredno štrusovo pero. — Dijak Emil Mrak je izgubil srebrno uro, vredno 8 K. — Najdenih je nekaj načrtov za nek azil in risalno orodje. Obeje se dobi na pol. stražnici na magistratu.

Razne stvari.

Najnovejše.

V avdijenci je cesar spre-jel včeraj predsednika graškega višjega sodišča grofa Gleispacha.

V žensko obleko se je oble-kel ter se obesil rumunski pop Susla v Dalcsu na Ogrskem. Zmešalo se mu je.

Avtomobilno dirko namera-vajo prirediti med Celovcem in Gradcem.

Roparski umor. V Ofenbachu pri Frankobrodu je zadavila neka ženska 11 letno Rozo Lückert, ki je nabirala za do-brodelne namene — Oropala je deklici 87 mark.

Stavke. V Inomostu so pričeli 29. t. m. stavkati zidarji; v Zemunu pa stavkajo vsi delavci pri stavbah in po tovarnah.

Mažari in Japonci. Mažarska deputacija, ki Ojami izroči častno sabljo od-potuje z Ogrskega dne 3. julija.

Telefonska in brzolavna poročila.

Washington, 30. maja. Japonski konzul je dobil poročilo, da je japonska zmaga popolna, naravnost velikanska. Kri-žarko „Vladimir Monomah“ so Japonci vjeli, predno se je potopila.

London, 30. maja. Iz New Yorka poročajo, da so Rusi izgubili 6 bojnih ladij skupaj z oklopnico „Borodino“. Japonske izgube so mnogo večje. Roždestvenski je bil pripravljen na težke izgube, le da čim bolj oslabi Toga.

London, 30. maja. Iz Söula poro-čajo: Togo je bil v soboto zjutraj pri Ma-samphu. Rusko brodovje je prišlo v Korejsko cesto v vzhodnem kanalu med Cušimo in Japonsko. Togo je hitel s svojim bro-dovjem okolu severnega konca Cušime ter je nakrat zagledal rusko brodovje, ki je bilo razdeljeno v dva dela. Togo je pričel z bombardiranjem. Ko se je pričel med ru-skim brodovjem pojavljati nered, ga je Togo potisnil ob japonsko obrežje, kjer so na-padle rusko brodovje vse pod japonsko za-stavo se boreče ladje. Več japonskih tor-pednih napadov je imelo jako velik uspeh.

Peterburg. Do zjutraj tukajšnja admiraliteta ni imela uradnih poročil.

London, 30. maja. Japonske posla-ništvo pravi, da je Togo 27. t. m. pri Cu-šimi na vse zgodaj potopil najmanj 4 ruske ladje. Poškodbe japonskih ladij so neznatne. Ponoči so Japonci izvršili uspešne torpedne napade. Glavno japonsko brodovje je 28. t. m. zopet pričelo boj in več ruskih ladij potopilo ali ugrabilo. Gotovo je, da so Ru-sem potopljene: 1 oklopnica, 2 obrežni oklopnici, 5 križark, 2 ladje za specialne službe in 3 lovci torpedovk. — 2 oklopnici,

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.